

LEHDISTÖTIEDOTE nro 116/25

Luxemburgissa 11.9.2025

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-59/23 P | Itävalta v. komissio (Ydinvoimala Paks II)

Unionin tuomioistuin kumoaa komission päätöksen hyväksyä Unkarin tuki Paks II -ydinvoimalalle

Komission olisi pitänyt tutkia, onko se, että kahden uuden reaktorin rakentaminen annetaan suoraan venäläisen yrityksen tehtäväksi, julkisia hankintoja koskevan unionin säännösten mukaista

Unionin tuomioistuin hyväksyy Itävallan valituksen ja kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen tässä asiassa antaman tuomion sekä Euroopan komission päätöksen, jolla hyväksytään Unkarin tuki kahden uuden ydinreaktorin rakentamiseksi Paksin ydinvoimala-alueelle. Koska kahden uuden reaktorin rakentaminen on osa tuen kohdetta ja koska rakennusurakan antaminen suoraan venäläisen yrityksen tehtäväksi on tuen kohteeseen erottamattomasti liittyvä osatekijä, komission olisi pitänyt tutkia, onko kyseinen ilman julkista tarjouspyyntömenettelyä toteutettava suorahankinta julkisia hankintoja koskevan unionin säännösten mukainen.

Komissio hyväksyi 6.3.2017 antamallaan päätöksellä¹ investointituen, jonka Unkari aikoi myöntää MVM Paks II -nimiselle valtionyhtiölle² kahden uuden ydinreaktorin rakentamiseksi Paksin ydinvoimala-alueelle. Kyseisten uusien reaktoreiden oli tarkoitus vähitellen korvata neljä olemassa olevaa reaktoria. MVM Paks II -yhtiöstä oli tarkoitus tulla vastikkeetta kahden uuden reaktorin omistaja ja käyttäjä. Unkarin valtion oli tarkoitus rahoittaa kokonaan niiden rakentaminen.

Uusien reaktoreiden rakentaminen annettiin suoraan³ Nizhny Novgorod Engineering -nimisen venäläisen yhtiön⁴ tehtäväksi Venäjän ja Unkarin rauhanomaisesta ydinenergiayhteistyöstä tekemän sopimuksen mukaisesti. Kyseisessä sopimuksessa Venäjä sitoutui myöntämään Unkarille valtionlainan, jolla rahoitetaan suurin osa uusien reaktoreiden rakentamisesta.⁵

Itävalta⁶ riitautti komission⁷ hyväksymispäätöksen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen 30.11.2022 antamallaan tuomiolla.⁸ Itävalta⁹ valitti unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta unionin tuomioistuimeen.

Unionin tuomioistuin kumoaa sekä unionin yleisen tuomioistuimen tuomion että **komission hyväksymispäätöksen**.

Se katsoo erityisesti, että – toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin totesi – komissio ei voinut tutkia pelkästään sitä, onko kyseessä oleva tuki valtiontukia koskevan unionin säännösten mukainen, vaan **sen olisi pitänyt tutkia myös sitä, onko kahden uuden ydinreaktorin rakentamissopimuksen sopimuspuolen suora valinta julkisia hankintoja koskevan unionin säännösten mukaista**.

Kahden reaktorin rakentaminen oli nimittäin erottamaton osa Unkarin ilmoittamaa tukitoimenpidettä, jonka tarkoituksena oli antaa reaktorit maksutta MVM Paks II -yhtiön käyttöön. Lisäksi rakentamissopimuksen sopimuspuolen suora valinta oli kyseisen tuen kohteen toteuttamisen kannalta välttämätöntä, ja se on näin ollen tuen kohteeseen erottamattomasti liittyvä osatekijä.¹⁰

Unionin tuomioistuin korostaa, että avoimen tarjouspyyntömenettelyn järjestäminen infrastruktuurin rakentamista koskevan hankintasopimuksen tekemiseksi saattaa vaikuttaa muun muassa rakentamisen edellyttämän investoinnin kustannuksiin ja kyseisen infrastruktuurin ominaisuuksiin. Tällainen menettely saattaa näin ollen vaikuttaa yritykselle tai yritysryhmälle tätä kautta mahdollisesti myönnettävän edun laajuuteen.

Komission hyväksymispäätöstä ei ole myöskään perusteltu riittävästi siltä osin kuin komissio katsoi siinä, että rakentamissopimuksen sopimuspuolen valitseminen suoraan oli joka tapauksessa julkisia hankintoja koskevan säännösten mukaista. Pelkkä viittaaminen jäsenyysselvotteiden noudattamatta jättämistä koskevaan menettelyyn, jonka komissio oli aloittanut Unkaria vastaan vuonna 2015 liittyen rakentamissopimuksen sopimuspuolen suoravalintaan ja jonka komissio oli päättänyt katsoen, että kyseinen suoravalinta oli julkisia hankintoja koskevan säännösten mukainen, ei ole riittävä, koska sen perusteella ei ole mahdollista ymmärtää niitä erityisiä syitä, joiden perusteella kyseinen toteamus tehtiin.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta tai määräyksestä voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimelle. Valituksella ei lähtökohtaisesti ole lykkäävää vaikutusta. Jos valitus tutkitaan ja hyväksytään, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun. Jos asia on ratkaisukelpoinen, unionin tuomioistuin voi itse ratkaista asian lopullisesti. Muussa tapauksessa unionin tuomioistuimen on siirrettävä asia unionin yleiseen tuomioistuimeen, jota sen valituksesta antama ratkaisu sitoo.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

[Tuomion koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

¹ Toimenpiteestä/tukiohjelmasta/valtiontuesta SA.38454 – 2015/C (ex 2015/N), jonka Unkari aikoo toteuttaa tukeakseen kahden uuden ydinreaktorin rakentamista Paks II -ydinvoimalaan, 6.3.2017 annettu [komission päätös \(EU\) 2017/2112](#).

² MVM Paks II Nuclear Power Plant Development Private Company Limited by Shares.

³ Toisin sanoen ilman julkista tarjouspyyntömenettelyä.

⁴ Nizhny Novgorod Engineering Company Atomenergoproekt.

⁵ Venäjä sitoutui myöntämään 10 miljardin euron jatkuvan luottojärjestelyn. Unkarin piti lisäksi maksaa 2,5 miljardin euron lisäsumma omasta talousarviostaan.

⁶ Luxemburgin tukemana.

⁷ Komissiota tukivat Unkari, Tšekki, Ranska, Puola, Slovakia ja Yhdistynyt kuningaskunta.

⁸ Unionin yleisen tuomioistuimen 30.11.2022 antama tuomio Itävalta v. komissio, [T-101/18](#) (ks. myös [lehdistötiedote nro 192/22](#)).

⁹ Jälleen Luxemburgin tukemana. Komissiota puolestaan tukevat Unkari, Tšekki, Ranska ja Puola.

¹⁰ Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan komission on otettava huomioon unionin muiden oikeussääntöjen kuin valtiontukisääntöjen mahdollinen rikkominen siinä tapauksessa, että tällainen rikkominen johtuu tuella rahoitetusta taloudellisesta toiminnasta, tuesta tai tuen kohteesta sellaisenaan tai tuen kohteeseen erottamattomasti liittyvistä osatekijöistä.